Ч. 40 | Четвер 20 лютого (4 марта) 1897 | Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Отсе розумно і красно!

(Письма з провінциї).

Добре то кажуть: „Не питай на врожай, сій зерно, жниво буде“. Додати би лиш до сеї приповідки, що треба ще й ґрунт справити, бо на голодницю й зерна шкода і час змарнований. Гадка, яку ми від давна ширимо, а котру ширили тямущі люди і перед нами, та ширять ще й тепер котрих не запоморочила безглузда та голословна політика, зачинає поволи видавати плоди. Наші селяни приходять що раз більше до почутя потреби, що треба їм перероджувати ся в нових людий, що треба закидати всі давні злі звичаї, а заводити нові добрі і привикати до них. Ще відраднійшим есть той факт, що наші селяни самі приходять до почутя тої потреби і самі беруть ся до діла. Робота тим певнійша, тим тревалійша. Велика бо ріжниця в тім, чи якась громада заводить у себе порядки за намовою, за порадою когось другого, стоячого з боку, чи таки сама від себе. Рада і намова другого до чогось доброго, певно добра; але ще ліпше, коли люди самі прийдуть до переконаня, що треба так а так робити, і самі з того переконаня, з власної волї возьмуть ся до доброго діла. В першім случаю, коли якась громада робить щось лиш за чиєюсь намовою, дуже часто буває, що коли того другого не стане, то і єго діло упадає. В другім случаю, коли діло виходить таки від цілої громади, єсть надія, що оно буде тревалійше бо почин до него лежить вже в переконаню людий, що до него взяли ся.

Отсих кілька слів мусїли ми сказати, щоби показати, в чім найбільша сила і найважнійша, та як на наші відносини найрозумнійша політика, котра нашому народови забезпечить найпевнійше і найтревалійше красшу будучність: в ширеню власної культури і цивілїзациї в зміні злих давних звичаїв на нові, добрі, в ширеню просьвіти і як найбільшої науки, як найвсестороннійшого образованя. Дві слїдуючі дописи показують нам, що наші селяни, наші громади з власної охоти і в повній сьвідомости так вже поступають.

Нам пишуть з Маластова, повіта Горлицкого:

„Добрий приклад дають Лемки з села Маластова повіта горлицкого. Село се, що правда, не велике і бідні там господарі, бо те під Маґурою і як би в Карпатах, але за то господарі в Маластові були завсїгди веселі як би богатирі. Коли котрий господар справляв весїле, то брав від жида бочку горівки, 50 до 60 літрів та ще кілька літрів оковити, щоби горівка була міцна, пива 6 до 8 чверток, а на мясо купив корову або вола і так тримав весїле цілий тиждень. Бракло горівки, то господар мусїв знову брати кільканайцять лїтрів і через то господарі дуже розпивали ся. А які неморальні звичаї на такім весїлю обходили, — о тім не варто і писати.

„Але дня 26 лютого с. р. на засїданю Ради громадскої ухвалено і постановлено, щоби всї давні звичаї весїльні раз на все скасувати, а постановлено, що весїля мають до 24 годин цїлком закінчити ся. Тую постанову ухвалили всї господарі назначаючи кару від 10 зр до 50 зр. на того, хто би провинив ся проти сеї постанови. Най буде честь громадї Маластова!“

Василь Ротка.

А ось друга допись з Шоломиї в повітї бобрецкім:

„Дня 11 лютого с. р. відбуло ся у нас отворене Читальнї „Просьвіти“. Перед тим відправив Вп. о. Яримович службу божу а в день отвореня по вечірни молебень разом з Вп. о. Білинкевичем зі Звенигорода. Так торжествен не розпочате дуже заохотило нарід і піднесло єго на дусї. За то складаємо на сім місци Вп Отцям щиро руске — Спаси біг! Не менша подяка належить ся нашому начальникови громади п. Михайлови Чемерисови. Він від року старав ся о заложене читальнї, щоби через то запровадити в селї взаімну любов і просьвітити нарід. За три лїта свого начальства муравлиною працею постарав ся о лїпші дороги для громади, зменшив в селї всїлякі надужитя, заложив касу громадску з фондом 76 зр., котрі узбирав з кар і инших доходів громадских, а тепер всїма силами старав ся о читальню, що єму і удало ся. А що на разї не було де помістити молоденької читальнї, відступив на ту цїль власну хату і прирік, що в будучности постарає ся купити коршму на власність громади, в котрій помістить читальню і крамницю.

„Ми дуже вдячні будемо нашому начальникови. Наші дїти і внуки з пошанованєм будуть згадувати єго імя, а сьвіт нехай знає, що і ми прості люди уміємо ушанувати чест

9)

В замку і в підзамчи.

Оповідане з ческого

БОЖЕНИ НЄМЦОВОІ.

(Дальше).

Коли Сара була зі всїм готова, накрила стіл перед канапою, отворила шафку з білєм і виймивши з одної перегороди фляшку вина, прилагоджені на тарели тїста і инші ласощі, а з другої чайник і дві філїжанки, поуставляла то всьо на стіл: відтак поставила в середину дворамепний лїхтар, в котрім були заправлені дві сьвічки. Переглянувши всьо була вдоволена. Відтак спустила заслони при вікнї і засьвітила на столику коло ліжка лямпу та покрила єї рожевою скляною умброю; крім того засьвітила перед зеркалом з обох сторін сьвічки і стала одїватись. Тревало то може годину, а коли скінчила і оглянула ся з усїх боків в зеркалї, взяла в руки книжку, сїла на софу і ждала. Не тревало довго а до дверий хтось легко три рази запукав. Сара не встала, лише радісно усьміхнула ся; ще раз роздало ся трикратне пукане — але сим разом опинила ся Сара в миг коло дверий, відсунула засувку, а до комнати увійшов в чарнім фраку Жак. Сара зачинила за ним двері і замкнула на ключ.

— Ах! — крикнув Жак оглянувшись по прибраній комнатї, а відтак впяливши очи в заставлений стіл — як тут у вас гарно.

— А якже би не мало бути гарно, коли жду на такого милого гостя — засьміяла ся Сара і чорні єї очи з любовлю дивили ся на него. Але він простак не уважав на то і сїв зараз на софку. Сара наставила зараз самовар і поставила коло себе начинє до чаю. Она нинї запросила до себе пана Жака на чай, бо раз сказав їй, що радо пє єго, коли добрий.

— Правдивий хіньский, караванний — сказав Жак оглядаючи скринку — славно, ямайский рум, сардинки, вестфальска шинка, правдивий шампан; добре, мамзель, то всьо добре, але я не стою о ті солодощі, лишу їх вам. Однаково, як бачу, мусите добре знати ся з кухарем, що то всьо маєте?

— Ах, то поганий чоловік, з ним нема що говорити, о то треба ся в инший спосіб постарати. Атже ви, пане Жак, знаєте як.

— Гм, я мав би не знати? А хтож ждав би на їду аж задзвонять до столу, щоби відтак їсти, що кухареви сподобає ся дати; такі річи маю в скрини приладжені і їм коли менї схоче ся і що засмакує. Але ви, мамзель сказали перше, що вам не добре, не хотїли навіть їсти, а що як би сюди хто зайшов.

— Не журіть ся, я вже о всїм гадала і коли нема старої дома, то я певна, що нїхто нам не перешкодить, бо й не сьміє. Я сказала, що нездужаю і не отворю нїкому. Не бачив вас нїхто як ви ішли до мене?

— Нї! Я сказав другим, що іду до міста, а як всї розійшли ся, я перейшов через головні сїни.

— І Клярки не бачили? нї Йосифа, нї того малого хлопчиска? Той чортик ходить так тихо по комнатах, що єго навіть не чути, і чоловік бачить єго раз тут, другий раз там та навіть не знає звідки він взяв ся. Ну, але ми скоро зуміємо єго позбути ся! А тота (гадала Клярку) і єї стара мати мають всюди очи та й утопили би мене в ложцї води, коби лиш могли.

— Тїште ся, що то скоро скінчить ся але на кождий спосіб шкода єї тому писареви простакови, то простий хлоп, навіть не привитає чоловіка. Кляра хороша дївчина.

— Гм — відозвала ся Сара. — Єї краса не довга та й здоровля у неї нема. Він простак, не знає як поводити ся, але она єго вивчить. Я й єму і їй бажаю того щастя! — засьміяла ся Сара, але той сьміх був лише уданий і Жак добре видів єї утаєний гнів і завпсть.

— Для вас не було би там нїякого щастя, ви-ж до чогось лїпшого сотворені, як бути панею економовою — лестивсь їй Жак і взявши з тареля кусник печива та вкусивши говорив дальше: — Клярка видаєсь менї глупа, за богато о собі гадає. Мому баронови подобає ся хотїв вже кілька разів поговорити з нею, але она так гордо ставить ся до него, як би він був який наймит. Не має жадного такту. Я гадаю, що она мусить мати ще когось иншого, не лише того глупого писарину. А що ваш старий?

— Хто то знає — вхопила ся Сара тої гадки. — Не люблю обмовляти, але здаєть ся, що щось в тім єсть. Тиха вода берег рве. Я вже також о тім гадала і як не одно то друге буде правда.

— Як то розумієте?

— Ну, вам то можу сказати. Менї здаєть ся, що Клярка то дочка старого. Стара ключ-

ність і добру волю. Другі най читають і най учать ся, як належить робити, щоби заслужити собі на пошановане". *М. К.*

До сих обох дописий кажемо від себе: Честь і слава громаді Маластова! Славно пане начальнику Чемерисе з Шоломиї! Дай Боже, щоби лиш більше було таких громад, таких начальників, а тогди певно будемо мати свою культуру і цивілізацию, тогди певно буде лекше жити ся на сьвіті нашому народови.

Новинки.

Львів дня 3-го марта 1897.

— **Іменованя.** Є. В. Цїсар затвердив вибір Йос. Новоселецкого властителя Войткової на презеса, а Меч. Корвина властителя Юречкової на заступника презеса ради повітової в Добромили.— П. Намістник іменував практикантів будівництва Фр. Ловчиньского, Генр. Штарка і Казим. Паненку ад'юнктами будівництва. — Львівский ц. к. висший суд краєвий іменував авскультантами судовими: практикантів концептових ц. к. Дирекциї скарбу: Казим. Таборского і дра Конст. Лїшку та судових практикантів: дра Генр. Данкнера, дра Фридр. Розенфельда, Стан. Хмелевского, Ром. Ковшевича і Казим. Допацкого.

— **Відзначеня.** Є. В. Цїсар надав срібний хрест заслуги жандармови, титулярному управителеви стациї жандармериї Станиславови Павелкови і Михайлови Стефаньскому у Львові за вирататоване чоловіка з нараженем власного житя.

— **З станиславівскої епархії.** Рукоположене на сьвященників розпічне ся дня 30-го марта с. р. Кандидати мають вносити подання до дня 24-го марта. — На конкурс розписана парохія Попельники, снятиньского деканата, з речинцем до дня 31-го марта.

— **Процес о отроєнє жінки** против Аби Друкера з Чесанова, скінчив ся вчера вечером. Розправа, як ми вже згадували, тревала від минувшого понеділка і притягала до судової салї множество людий, особливо одновірців Аби, котрі поприїздили аж з Чесанова, щоби лише чути, як випаде процес. Переслухано кількадесять сьвідків і остаточно по переведеню розправи видали судиї присяжні уневинняючий вердикт, а трибунал випустив зараз Друкера на волю. Засуд повитали нетерпеливо дожидаючі жиди оплесками.

— **З Камінки струмилової** пишуть: В минувшу суботу, т. є. 27 лютого, відбуло ся в Камінцї струмиловій справоздане посольске п. Олександра Барвіньского за минувших 6 лїт при численнім зібраню селяни, міщан і інтеліґенциї так духовної як і сьвітскої. По вислуханю справоздання, по ріжних інтерпеляциях і вияснених заявив збір одноголосно призианє свому послови і поставив за однодушною згодою всїх присутних кандидатуру его при надходячих виборах. В цїли попираня сеї кандидатури в цїлім повітї каменецкім завязав ся комітет виборчий зложений з Русинів всїх станів, котрий приняв на себе обовязок сю ухвалу зборів радо і совістно виконати.

— **Намірена крадіж.** Свого часу голосна була справа спроневірення більшої суми грошевої одним урядником краківского товариства обезпечень, а рівночасно справа крадежи 1500 зр. з каси тогож товариства. Урядника увязнено і по переведенїй розправі засуджено, але він признав ся лише до спроневірення, до крадежи згаданих 1500 не хотїв признати ся. Супротив того визначила дирекция того товариства 500 зр. нагороди за викрите злодія, бо не був виключений здогад, що справдї крадежи допустив ся якийсь посторонний чоловік та що може схоче ще раз добирати ся до каси. Осторожність дїйстно показала ся потрібною. Два місяцї по увязненю згаданого урядника дав знати урядник каси директорови філїї товариства п. Красуцкому, що не можна отворити каси. Візвано слюсаря і той сказав, що замок вже старий і імовірно тому не хоче отворити ся. Замок направлено, але та пригода ще більше заострила осторожність п. Красуцкого і він згодив сторожа, котрий мав обовязок ходити по ґанках філїї від години 7-ої вечером до 7-ої рано. Мимо того три тижднї по згодженю сторожа, побачив син каменичного сторожа, замикаючи о 10-ій годинї вечером дверї, якогось чоловіка, що стояв в сїнях на долинї коло стїни. Наляканий побіг хлопець по вітця, а коли той прийшов, застав вже на першім поверсї знаного собі урядника Ґумовского. На питанє сторожа, що він там робить, відповів Ґумовский, що іде туди до касина. Сторож повірив і відійшов не турбуючись дальше тою справою. Два тижднї по тім був знов зіпсутий замок в касї; показало ся, що хтось пробовав єї отворити, бо найдено в замку зломаний ключ. Супротив того збільшено средства осторожности, бо не було сумнїву, що хтось задумує розбити касу товариства. І справдї кілька днів опісля зголосив ся в дирекциї товариства якийсь муляр і зізнав, що знає о наміренїй крадежи в касї товариства. Заведено его до поліциї і там зізнав він, що чув від своєї сестри в Замарстинові, що до бувшого машиніста газового заведения Виґмонда, приходить з міста якийсь пан, котрий разом з ним і з его братом (студентом) має намір вломити ся до каси. Сестрі муляря мала о тім оповідати жінка Виґмонда. Супротив того зарядила поліция зараз слїдство, але показало ся, що обоє Виґмонди виїхали до Відня. Отже зателєґрафовано до тамошної поліциї, а та по заарештованю Виґмондів надіслала такі тяжкі познаки против Ґумовского, що его зараз арештовано, а рівночасно і брата Виґмонда. З слїдства віденьскої поліциї виходить, що була намірена крадіж не лише в товариствї, але й в галицкім банку кредитовім.

— **Для табачників** можемо подати вість, що від 1-го марця не буде вироблятиси ся більше „гайнбурґскої мілкої" і „гайнбурґскої грубої" табаки в австрийских фабриках тютюну, а тілько випродувати давні запаси. О скілько через те зарядженє покривжені носи любителїв табаки, не знаємо сказати, бо не розуміємо ся на тій приємности. Кому кривда, най чим скорше закупить з позісталого запасу табаки хоч на кілька лїт.

— **Нещасні пригоди на Буковині.** В Глиницї покусав пес пана Олекси Фльондора трох чоловіків Дмитра Григору, Михайла Красовского і Василя Бойка в такий страшний спосіб, що відвезли їх лїчити до черновецкого шпиталю. — Обікрали церкву православну в Кіцмани. Незнані злодії вломили ся і забрали зі скарбони готівкою 116 зр. Власти шукають пильно за виновниками.— Межи стациями Петрівцї а Чудин на шляху льокальної зелїзницї Карапчів-Чудин зломала ся корба при колесї льокомотиви мішаного поїзду ч. 2775. Поїзд застановив ся в поли і мусїв годину чекати, нім наспіла поміч. На тім скінчила ся цїла шкода і пригода. — Слабі напийники для коний стали причиною смерти Ілиї Біляви з Калинівцїв. Ідучи в товариствї кількох осіб через Горішні Станівцї розгонив з гори конї, а слабі напийники пірвали ся. Віз розбіг ся в страшний спосіб, а Білява випав з него і ударив ся так сильно в голову, що до кількох годин помер. — При спуску дерева в Урзої потовк ся так сильно робітник Петро Деґіан, що помер в короткім часї.

— **Велике фальшоване банкнотів** викрив анґлїйский банк в Льондонї. Іменно показало ся, що фальшівники підробляли банкноти по 10 фунтів штерлїнґів (125 зр.) та що пущено їх вже около тисяч штук. Они незвичайно подібні до правдивих, мають дату місяця січня і печатані у Віднї.

ниця служила у них, як они ще були купцями; старий все нарікав, що не має дїтий — знаєте, як звичайно прості люди — а що дїтий не було, то він шукав розривки де инде, хоч правда з старою все дуже добре поводить ся. Ключниця не мусїла бути бридка, отже — хто там знає. Клярку все виховували на селї; стара давала єї учити — а деж би ключницю було на то стати. Она, правда, все згадує небіжчика мужа, але хто знає, який то був муж. Тай то сказати, чого би старі так заходили ся коло ключницї? А наша стара, хоч не любить Клярку так як мене, але все таки нїколи ще не сказала їй лихого слова, а старий то все для Клярки як отець і як би не він, то Калина певне не був би економом. Не буду з вами перечити ся, щоби то не могло бути так, як ви гадаєте, але менї видить ся, що скорше буде так, як я кажу. Ви не завважали нїякої подібности між ними?

— Не уважав, але то знаю, що обоє мають ніс межи очима.

— З вас шуткар; ну, але Клярка таки більше подібна до матери — сказала Сара, а що вода почала кипіти, насипала собі на руку чаю, взяла его повні пушки і вкинула до чайника, відтак налила на него студеної води і лишила на хвильку, щоби вимок, а потім відцїдила воду і видавивши решту вогкости, вкинула чай до чайника.

— На що перше мочите чай? — спитав Жак.

— В той спосіб тратить він надто гіркий смак і стає лаґіднїйший та має ясьнїйшу краску. Так учив мене один Росиянин, що ходив то ґрафинї.

— Я его знав — такий старий вусач, але ваша ґрафиня любила его, чи може лиш так говорили, досить що тодї пило ся у вашім домі цїлий день сам чай. Там взагалї було господарство неаби яке — вже має секвестра.

— Було страшенно богато довгів і не дивниця, бо обоє марнували; але мимо того жили ми як пси. Я була рада, що могла дістати тото місце тут; так добре мало котрій веде ся і в княжім домі і я вже не одну сотку прискладала собі, а в Бозї надія, що на тім не скінчить ся.

Вода кипіла і Сара запарила чай та сївши на софку коло Жака вкипула до чашок цукру та чекала.

— Дивує мене, що та пригода з псом не мала нїяких злих наслїдків, я боявся за вас — сказав Жак, що уважно прислухував ся, як Сара говорила о заошадженых грошах.

— Спершу і я бояла ся; нїхто-ж не позбуває ся охочо доброго становища, але коли побачила, що зле, то приготовила ся на всьо і хотїла всього ужити на мою користь, злого і доброго. Я так легко не дам ся викинути.

— Повідали, що ваша стара була страшенно розлючена — відозвав ся льокай знов, сягаючи по другий кусник печива.

— А досить гороїжила ся і накипула ся на мене як злий дух, але здаєть ся, що нараз поміркувала, що як би й я зачала, то було би гірше — і замовкла, немов би їй губи на колодку замкнув. На другий день відозвалась я до неї ввічливо, аби єї задобрити, я єї знаю — а й задля вас хотїла ту справу полагодити. І таки добре було. Вправдї взяла того жебрацкого хлопчища до пса і то мене гніває, але нема чого боятн ся, того легко викуримо, як менї буде перешкаджати і ручу вам, що не поїде з нами до міста, хоч стара тїшить ся, що здивує ним всїх панів. А то знов набив їй в голову пан Росіньоль.

— Та-ж они оповідали собі з нашим бароном, яка то дурна гуска тота ваша стара.

— Але то їм подобає ся, що їх годуємо і зичимо їм гроші; пан Росіньоль не має взагалї нїчого свого, хиба тїло і душу, а ваш барон, здаєть ся, також не може дуже високо нести ся. Коли дістанете ся до нас, пане Жак, можете їх всїх висьміяти. Оно остаточно все таки лїпше жите у таких як наші, бо у них ми більше значимо як у більшого паньства, там мусимо держати язик за зубами і не сьміємо до нїчого мішати ся. Але у таких як наша стара — у бувших купцїв — всьо уходить, они раді як можуть хоч обтерти ся о кого з паньского дому. — Прошу, пийте чай; що позволите до чаю рум чи сметанку? — питала Сара подаючи гостеви чашку з золотожовтим напитком.

— Ет, що там сметанка, то не для мужчин, для нас рум. Мусить бути добрий, має приємний запах і вигляде як олїй. Чи то не з Праги від Голянків.

— Ще що, з Праги! То найдорожший заграничний, в нашім домі, не сьмієся нїчого простого купувати. Та-ж видите, що має французку напись.

— Даруйте, мамзель, але сим разом ви помилили ся — ха, ха, ха! — засьміяв ся Жак, читаючи напись на фляшцї — таки так, мамзель, дивіть: Голянек на Вифлеємскій площі. Атже й ми его там беремо, добрий і не такий безвстидно дорогий, як де инде.

— Гм, то повинна би панї знати — сказала Сара похитуючи головою — она хоче мати заєдно всьо заграничне, добре і дороге і як би мала купити що дешевого, то гадала би, що тим понизить своє шляхотство.

— Ну, то справдї дурацтво! Мій барон уважає дуже на шляхотску честь, однако лю-

— **Утікачі з Бразилії.** Недавно вернув з Бразилії господар з Сокальщини Полотнюк. Був се маючий чоловік, мав землї 20 морґів. Заманений аґентами, продав своє поле і дістав ся до Куритиби. Зразу заробляв при зелїзниці, за що діставав три мільрейси денно. Гроші ті на жите не вистарчали, бо сам хлїб, якого потребував Полотнюк для скупого прокормленя себе і родини, коштував мільрейса. Пізнїйше визначено єму поле, покрите деревами і корчами. Корчі і дерева треба було вирубати і спалити а на попелї садити чорну фасолю і кукурузу, котра тут по трохи удає ся. Сей попіл родить лише через два роки. Коли се побачив Полотнюк на полях кольонїстів, що давнїйше переселились до Бразилії, пустив ся враз з родиною з поворотом до Галичини. Нинї він зруйнований, з богатого господаря став жебраком. Цікава однак річ, що селяни не вірять єго оповіданям про нужду в Бразилії і все гуторять, що то „пани єго намовили“, щоби таке людям говорив. — З Тернопільщини пишуть: До села Товстолуга вернуло з Бразилії двох господарів. Один з них поховав в Бразилії жінку і двоє дітий, а двоє лишив на ласку Божу, бо не мав на стілько гроший, щоби оплатити перевіз за себе і за них з поворотом до Галичини. Другий покинув в Бразилії жінку і матїр, а сам утік до краю.

— **Дорога реклама.** Новойорска часопись Evening Telegram визначила великі нагороди для тих, що вгадуючи наперед число голосів більшости, яку одержить Мак Кінлїй при виборі на президента, зближать ся найбільше до дійстности. Першу нагороду одержав торговельний аґент Вільгельм Тайльор, що надіславши 19 цифр, а останну вже в день вибору, подав число більшости 597.397 голосів, між тим як она винесла 597.389, отже лиш о 8 голосів більше. Нагородою Тайльора є вільна карта їзди довкола сьвіта через Сан-Франціско, Япан, канал Суескиї, Париж і Лондон. Другі відгадувачі — є їх 49 — одержать в день заінстальованя нового президента білети вільної їзди до Вашинґтону, куди їх завезе специяльний поїзд. Реклама добра, але за дорога.

— **Імовірне, хоч би і видумане.** Один з німецких Ротшильдів бажав бодай в сей спосіб заявити свій патріотизм ґерманьский, що визначив досить високу нагороду для того жовняра жида, що з війни францускої в 1870 р. принесе прапор францускиї. Прапор такий дійсто здобуто, а Ротшильд виплатив нагороду жидкови, що пред'явив єму згадану добич. — Як-жеж ти здобув єго? — спитав мілїонер Дувида. — Ласкавий пане — відповів жидок — було се так: францускиї жовнїр, що ніс сей прапор, був один з наших і він віддав менї єго на спільний рахунок.

— **Докори совісти.** 15 лютого придержала полиция робітника Стясного в хвили, коли сей сїдав до ваґону в Майдлїнґу. Іван Стясни, 40-лїтний мужчина, огородник з заводу, служив через шість лїт у огородника Фарніка в палатї Дрегера в Мисливцях на Мораві. Фарнік був вдівцем і жив спокійно з одинокою дочкою Мариєю в невеличкій хатинцї в кінци парку. Стясни був частим гостем у него. В тім огородник занедужав і помер 29 січня. Стясни заопікував ся дівчиною, сумуючою тяжко по смерти батька. Він знав, що старий лишив гроші і се подрочило єго жадобу. Але про злочин не думав. Тількож добра нагода зробила з него убийника. В єго голові вилягла ся гадка забрати гроші і дорогоцінности по огороднику, утечи до Америки і там жити свобідно, без журби. Гадка ся переслїдовала єго безнастанно аж до місячної ночи 10 лютого. Він спав в одній комнатї з сиротою. Місяць зійшов і осьвітив голову спячої дївчини. Тут він рішив ся. Встав з постели, пішов тихцем до пекарнї, найшов там тесак до рубаня цукру і підійшовши до дївчини — ударив ним чотири рази по голові спячої. Відтак засьвітив, забрав всю готівку, перстені, кілька годинників і пустив ся ночию до сусїдної стациї зелїзничої. Від 10 до 15 лютого був він в Бернї, Празї, у Відни, знов у Празї, в Майдлїнґу і знов в Відни, де враз з сином своїм оглядав музеї і був навіть в цирку. Але нїгде не находив Стясин спокою для себе. Образ убитої гонив єго марою. Придержаний полициєю признав ся вповни до вини і сам розказав докладно всї обставини свого тяжкого злочину.

— **Новочасний Вавилон.** Анґлїйска часопись Tit Bits називає столицю Анґлії новочасним Вавилоном і подає деякі подробиці о тім найбільшім містї на цїлім сьвітї. Льондон займає простір в видї колеса, котрого промір виносить 30 миль анґлїйских. Коли би всї улиці Льондона (є їх около 30.000) витягнено в одну лїнію, то така довжина рівнала би ся віддаленю між Льондоном а Петербургом. Домів є 700.000, а в нпх мешкає 5 мілїонів людий. Що день прибуває 200 нових мешканцїв. Число заведень публичних, де продають ся горячі напитки, виносить 12.000. Церков для ріжних віроісповідань є 1400. В роцї вступає в стан супружеский около 74.000 мешканцїв. Лїкарів шпитальних є 6.000, з котрих 1300 подає безплатну пораду. 300.000 родин заробляє менше, як 3 шилїнґи (около 1·40 зр.) денно. Ряд підпомагає 129.000 убогих мешканцїв. До 6000 людий жиє під голим небом, бо не мають власного мешканя і не мають за що заплатити нічлїг. 24.000 жебраків волочить ся по улицях, з них пята часть умирає в шпиталях, або також дістає ся до домів божевільних. Є там ще до 40.000 осіб що породились з християньских родителїв, а не хрещені і не приналежать до нїякої релїґії. Довжина всїх рур ґазових виносить 3.000 миль. До продукциї ґазу на спалене в протягу одної доби потреба 6 мілїонів тон вугля каміннєго. Довжина всїх рур водопроводних виносить 4.500 миль. Мешканцї Льондона зуживають що день 150 мілїонів ґальонів води. Минувшого року було 2300 пожарів.

— **Померли:** О. Іполит Кашубиньский, пенсионований сьвященик, дня 26-го лютого, в Станиславові, в 81-ім роцї житя; — Павлина Венгриновичева з Ладижиньских, жена пароха в Завадцї, ліського деканата, дня 20-го лютого в 53-ім роцї житя.

Господарство, промисл і торговля.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує: Північно-нїмецкий рух товаровий з Галичиною і Буковиною. — З днем 1 марта 1897 увійде в жите додаток V. до тарифи часть II. зшиток 2.

Торг збіжевий.

Львів дня 28 лютого: Пшениця 7·65 до 7·70 зр.; жито 5·— до 5·75; ячмінь броварний 6·— до 6·50; ячмінь пашний 4·75 до 5·— овес 5·60 до 6·—; ріпак 12·— до 12·50; горох 5·— до 8·—; вика 4·25 до 4·75; насїнє льняне —·— до —·—; сїмя конопельне —·— до —·—; біб —·— до —·—; бобик 4·25 до 4·75 гречка —·— до —·—; конюшина червона галицка 35·— до 45·—; шведска 35·— до 50·— біла 40— до 55·—; тимотка —·— до —·— ганиж —·— до —·—; кукуруза стара 5·— до 5·25; нова 5·— до 5·25; хміль —·— до —·—.

Телеграми.

Константинополь 3 марта. Амбасадори передали вчера по полудни Портї зборну ноту в справі Крети. В нотї зазначує ся виступлене держав против прилученя Крети до Греций і жадане відкликаня грецкого войска з острова. Дальше сказано в нотї, що Кретї має бути надана автономія і подані мотиви до того.

Білград 3 марта. Зброєнє арнавтских башибожуків турецкими властями викликало тут занепокоєнє, бо побоюють ся нападів на Сербію і різнї християн в старій Сербії.

Канеа 3 марта. Адмірали постановили взяти Селїно і Кандано під опіку держав европейских. В тій цїли вислано 4 кораблї. Грецкого полковника Вассоса завізвано, щоби позволив турецким родинам від'їхати.

Атини 3 марта. Репрезентанти держав вручили вчера по полудни грецкому правительству однозгідну ноту, в котрій кажуть, що Крета має одержати автономію під верховною властию султана. Грецкі кораблї і войско мають до 6 днїв уступити ся з Крети.

Канеа 3 марта. Вчера о 4 год. по полудни збунтовали ся в касарни турецкі жандарми, котрим не виплачено їх платнї. Коли італїяньске і нїмецке войско почало стріляти, а то само мало зробити і анґлїйске войско, ворохобники піддали ся. В пів години опісля збунтовали ся жандарми в палатї ґубернатора і стали стріляти на своїх офіцирів. Полковника жандармів Сулеймана убили, а відтак забарикадували ся.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

бить купити дешево, не встидає ся торгувати і нераз рад би наїсти ся хоч би й за дармо.

— Ґрафиня досить гроший викидала, однако гнївала ся, як кухар або ключниця принесли довгий рахунок і не встидала ся посилати переконувати ся, чи всьо так платило ся як було записане. У нас того нема. Кухар нарахує що хоче, а я також виставляю свої рахунки і чому не мали-б ми того робити, коли стара хоче мати всьо дороге. Добре що знаю, показує ся, що й кухар не лїпший, лише він все передомною криє ся.

— Ви, мамзель, були лиш покоївкою у ґрафинї, „сімпль доместік“ (простою служницею)?

— Та так — відповіла Сара, не розуміючи францускиx питань пана Жака, котрий похопив їх від барона — але наша стара гадає, що я була там першою панною і тому зараз мене приймила, добре менї платить і дуже рада з мене та слухає у всїм, що дотикає убираня. А я уміла того научити ся, бо й що-ж тут великого, хто має здорові очи і талант, той скоро приучить ся убирати таку паню. Приберу єї сяк або так, то прецї кождий буде єї в очи хвалити, кождий скаже їй що красна, хочби я прибрала єї й за комедиянтку, будуть хвалити, тому що їм у нас добре. Але я гадаю, що може бути з мене вдоволена; як би мене не було, виглядала би о десять лїт старше.

— О що-до того ви, мамзель, незрівнані і я нераз любую ся вашим смаком! — сказав Жак сербаючи з вдоволенєм добрий чай, при чім закусував повною губою то вуджениною, то булками з сардинками і маслом. Часами подивив ся на Сару удаючи залюбленого, але більше пильнував їди. Коли випив три чашки чаю і лице почервенїло єму, обіймив Сару впів, поцїлував єї, а відтак сягнув за тарелем, де лежали циґара. Поспитав чи то гаваньскі, бо инших не курить, а коли Сара кивнула головою, закурив одно і аж тодї сказав:

— Позвольте!

— Куріть лише, я люблю дим з тих циґар.

— Але ваша стара не буде гнївати ся, як почує тютюн у вашій комнатї?

— Ах, що ж она має казати, то моя комната, атже й у неї також курять пани, ось хочби ґраф Росініоль.

— Ага, чи то правда, що ґраф забігає коло вашої панї?

— Не знаю, що ви хочете тим сказати, але то можу на певне повісти, що він єї любимець. Минувшого року як ми були в Італії, був і він з нами, але хитро єї ошукав. Ми єго стрітили в Меранї, він чогось був зажурений; казав, що одної ночи обікрали єго десь там на одній стациї і так єї забаламутив, що всьо єму увірила та ще й дала єму гроший, аби з нами їхав дальше — ба, ще тїшила ся, гадала, що він їде з нею тому, що єї любить. А єго Ян оповідав менї, що він виправляє і яке з него зїленько, та що єму розходить ся лише о гроші.

— Атже він має не одну таку любов.

— О, він хотїв і зі мною зачинати — хоч я не дама — соромливо спустивши очи сказала Сара шепотом — але я стережу ся таких паничів; чоловік завяже собі жите і нїчого більше. Найлїпше лишити ся при своїм станї.

— О, мамзель, не говоріть о тім, я дуже заздрістний і міг би навіть убити мого суперника.

— Не бійте ся, ручу вам за мою вірність. Лише коби я на вас могла так само спустити ся! — і Сара прибрала засумоване лице, та зітхнула так глубоко, як на то позваляла шнурівка.

(Дальше буде).

Поручає ся
торговлю вин **ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львові.** 2

Бюро дневників і оголошень

Л. ПЛЬОНА

у Львові

улиця Короля Людвика число 9.

приймає

абонамент на всї дневники

по цїнах оригінальних.

16

МУЖЧИНИ

При ослабленю мужескім, мій ц. к. упр. ґальвано-електричний апарат, для власного ужитку в добрим усiхом. Лїкарскі порученя. Проспект в коперті в марках 20 кр.
І. Авґенфельд,
Відень, IX., Türkenstrasse 4.

По німецки учить дуже скоро і легко **Л. Шольц**
Личаків ч. 53 a I. 181

Насїня ярин.

Склад насїня
І. Волїньский
і Т. Качиньский
у Львові
площа Марийска ч. 3
поручає
найсьвіжійші і певні
насїня рільні
насїня збіжеві
насїня ярин
насїня цьвітів.
Богато ілюстровані цїнники насїня висилає ся на жаданє даром і оплатно. 140

Насїня рільні.
Насїня збіжеві.
Насїня цьвітів.

Бюро оголошень і дневників

приймає

ОГОЛОШЕНЯ

до всїх дневників

по цїнах ориґінальних.

До

Народної Часописи, Ґазети Львівскої, і Przegląd-у

може лише се бюро анонси приймати.

С. Кельсен у Відни

поручає:

Кльосети з переплпвом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненем.— Збірники на воду. — Комплетні уряджена купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для Галичини і Буковини

ГЕРМАН ГАМЕЛЬ у Львові Пасаж Гавсмана ч. 8.

На жадане висилає ся катальоґи.

Бюро дневників і оголошень **Л. Пльона** у Львові

улиця Кароля Людвика число 9, приймає

абонамент на всї дневники по цїнах оригінальних.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.